

АКТУАЛЬНІ СТРАТЕГІЇ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФІЛОЛОГІВ-ПОЛОНІСТІВ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ

Сучасна вища освіта спрямована на формування компетентного, мобільного та конкурентоспроможного фахівця, здатного ефективно діяти в умовах міжкультурної комунікації. Для студентів-полоністів іншомовна компетентність виступає не лише засобом комунікації, а й ключовим елементом професійної діяльності майбутнього перекладача, викладача чи науковця. Відповідно, актуальним завданням методики викладання є пошук ефективних стратегій, що забезпечують формування вмінь і навичок володіння польською мовою у процесі фахової підготовки [3; 4].

Формування іншомовної компетентності у сучасному освітньому середовищі слід розглядати як багатокомпонентний процес, що включає мовленнєві, соціокультурні, прагматичні та когнітивні аспекти. Врахування цих складових вимагає комплексного підходу до методики викладання польської мови у закладах вищої освіти України.

По-перше, важливим є компетентнісний підхід, що передбачає інтеграцію лінгвістичних, комунікативних та соціокультурних компонентів у навчальний процес. Це означає, що студенти мають не лише оволодівати мовними знаннями, але й уміти застосовувати їх у реальних ситуаціях. У цьому контексті ефективною є концепція навчання «через діяльність», коли іншомовні знання закріплюються через практичні дії: участь у дискусіях, рольових іграх, перекладацьких тренінгах.

По-друге, особливе значення має комунікативно-орієнтована стратегія. У її межах головна увага приділяється практичному використанню польської мови у різних видах мовленнєвої діяльності (говоріння, читання, письмо, слухання). Це забезпечує формування навичок інтеракції та міжособистісної комунікації, що є ключовими у професійній підготовці філолога. Як підкреслюють дослідники, «комунікативна тенденція в навчанні є важливою в досягненні мети спілкування в діалогічному та монологічному мовленні, проте не бажано нею обмежуватися під час автоматизації граматичних навичок, коли для закріплення матеріалу не обійтися без виконання письмових

вправ» [1, с. 39]. Таким чином, комунікативність має поєднуватися з іншими методами, що забезпечують повноцінне засвоєння граматичних і лексичних структур.

По-третє, слід наголосити на значенні інтерактивних методів навчання. В умовах цифровізації освіти вони стають невід'ємною частиною освітнього процесу. Використання таких інструментів, як Kahoot, Mentimeter, LearningApps, а також моделі Flipped Classroom 2.0 і елементів предметно-мовного інтегрованого навчання, не лише сприяє підвищенню мотивації студентів, а й формує навички самостійного навчання та критичного мислення. С. Сисоева слушно зауважує: «інтерактивні технології навчання мають великий освітній і розвивальний потенціал, забезпечують максимальну активність слухачів у навчальному процесі, оптимальний час навчання і його результативність» [2, с. 41].

Важливим напрямом залишається проєктна діяльність, яка поєднує навчальні завдання з дослідницькою й творчою роботою студентів. Метод проєктів передбачає створення інтерактивних словників, вправ з орфографії, навчальних блогів, мультимедійних матеріалів, що сприяє розвитку відповідальності, самостійності й усвідомленого ставлення до навчання. Така діяльність дозволяє студентам відчувати практичну значущість здобутих знань і водночас розвивати міждисциплінарні компетентності.

Окремої уваги заслуговує міжкультурна інтеграція. Польська мова як іноземна розглядається не лише в лінгвістичному, але й у культурному контексті. Тому важливо формувати у студентів здатність до міжкультурного діалогу та толерантності. Реалізація міжнародних академічних проєктів, студентських обмінів, участь у семінарах і літніх школах із польськими університетами сприяє розвитку соціолінгвістичної та соціокультурної компетентностей. Це підвищує професійну мобільність майбутніх полоністів і готує їх до активної інтеграції в європейський освітньо-науковий простір.

Отже, стратегія формування іншомовної компетентності майбутніх філологів-полоністів повинна мати системний і комплексний характер. Вона передбачає поєднання традиційних та інноваційних методів, комунікативної й проєктної діяльності, інтерактивних технологій і міжкультурних практик. Лише синтез цих складових здатен забезпечити підготовку конкурентоспроможних фахівців, які володіють не тільки мовною компетентністю, але й здатні до критичного мислення, креативності та міжкультурного співробітництва.

Література

1. Бакум З. П., Пальчикова О. О., Костюк С. С. Навчання іноземних мов: крос-культурний підхід. Тернопіль : ФОП Осадца Ю. В., 2019. 289 с.
2. Сисоєва С. О. Інтерактивні технології навчання дорослих: навчально-методичний посібник для викладачів системи формальної, неформальної та інформальної освіти дорослих. К. : Видавничий Дім «Слово», 2011. 320 с.
3. Andrzejewska E. Kompetencje nauczyciela języków obcych w edukacji wczesnoszkolnej. *Języki Obce w Szkole*. 2008. № 3. S. 42–47.
4. Zawadzka E. Nauczyciele języków obcych w dobie przemian. Krakow : Oficyna Wydawnicza Impuls, 2004. S. 326–331.